

Viljandi

Viljandi Raekoda on Ukraina toetuseks kaunistatud sini-kollaste lippudega.

Viljandi aitab Ukrainat!

✪ Kristjan Mändmaa,
Viljandi abilinnapea ja kriisjuht

Viljandlased on kogunud humanitaarabi ja saatnud seda teele Ukraina poole, linnavalitsuse ja volikogu algatusel oleme läkitanud raha ka oma sõpruslinnale Ternopilile.

Aga suur töö on veel teha siinsamas kodus. Kui maailma riigid on võtnud enda peale Ukraina sõjaväe varustamise, siis igaüks meist saab aidata Ukrainat põgenikke. Sõda on kestnud juba nädalaid ning Ukrainast on pagunud miljonid tsiviilseid. Ka rahu sõlmimise järel ei ole paljudel võimalik kiirelt kodumaale naasta. Vene armee on valimatu pommitamisega hävitanud lugematuid elumaju, avalikke hooneid, teid, elektrijaamu jne. Seetõttu vajavad kangelaslikku võitlust pidava Ukraina kodanikud abi ja peavarju teistes riikides.

Enamik põgenikke on jäänud pidama Ukraina lähedale: Poola, Ungarisse, Rumeeniasse ja Bulgaariasse. Siiski on osa võtnud

ette tee kaugemale, sealhulgas Eestis elavate sõprade ja sugulaste juurde. Eesti riik ja rahvas on iseennastki üllatanud oma abivalmiduse ja kiire tegutsemisega. Pagulasabi vabatahtlikud panid annetuste toel käima liinibussid Poola piirilt Eestisse, riik tegi kiiresti vajalikud seadusemuudatused ja rajas suured pagulaskeskused Tallinna, Rakverre, Pärnusse ja Tartusse, kus inimesed esmalt vastu võetakse ja hotellidesse majutatakse.

Kuid sõjapõgenikke võõrustab ka Viljandi. Seni on saabunud sadakond, peamiselt siin juba varem elanud ja töötanud ukrainlaste pereliikmed ja tuttavad. Ka paljud eestlased on aidanud oma Ukraina sõpradel ohutusse kohta jõuda. Üha rohkem aga satub meile ka neid, kellel linnaga varasem side puudub. Siia saabunud on läbielust vapustatud ja pikast teest väsinud, tihti pole neil kaasas muud kui seljasolevad riided ja dokumendid. Ligi pooled põgenikest on alaealised.

Linnavalitsus on võtnud tööle kriisikoordinaatori ja pakub kõigi linnaametite koostöös tulija-

tele esmast abi. Esmalt peavad ukrainlased läbi astuma linnavalitsuse vastuvõtupunkti (Laidoneri plats 5 esimesel korrusel). Siin täidetakse ankeet, ning selle käigus tuleb välja, missugust tuge inimesed kõigepealt vajavad. Mõnel on olemas peavari, aga pole vahetusriideid, teine vajab kiiret hambaravi, kolmandal on tarvis toiduabi, neljandal arvutit, et lapsed saaks osaleda ukrainakeelses e-koolis. Vajadused on igal inimesel üsna erinevad. Seetõttu pole mõistlik koguda liiga suurt hulka riideid, WC-paberit või patju.

Suureks abiks oleks rahaline annetus, mille abil saaksime hankida just seda, mida igale põgenikule täpsemalt vaja. Annetust saab teha linna pangakontole.

Makse saaja: Viljandi Linnavalitsus
Kontonumber: EEO21010302005455005

Selgitus: Ukraina põgenikele Viljandis

Registreerime ka vabatahtlikke, kes saaksid näiteks olla siia saabunud peredele tugiisikuks, tõlgiks, teejuhiks, paku-

da vajadusel transporti jne. Abistamise võimalusi on palju, palume end kirja panna veebivormil, mileni pääseb selle QR-koodi kaudu või lingilt bit.ly/3CSzwZd

Aga majutusabi oleks eriti teretulnud! Linnavalitsuse omanduses on mõni korter ja võimalus pakkuda üldist kriisimajutust näiteks spordikooli saalides. Aga see oleks vaid äärmise võimaluse juhuks, kui keegi soovib aidata. Eelistatult soovime pered siiski kohe privaatses majutusesse paigutada. Mitu Viljandi hotelli on pakkunud tube soodushinnaga või lausa tasuta, aga neil väga tänuväärsetel pakumistel on tihti ajalised piirangud seoses varasemate broneeringutega. Ning hotellimajutus on isegi soodushindade korral üsna kulukas. Et põgenikele on riiklike elamisubade taotlemise järjekorrad praegu üsna pikad ning töö leidmine võtab samuti aega, peame olema valmis kü-

lalitele esmast majutust pakkuma kuu või kauemgi.

Nii ongi parimaks majutusvariandiks üüritoed ja -korterid, aga neid Viljandis teadagi napib. Seepärast selgitame jätkuvalt välja majutusvõimalusi ning vajame seejuures kõigi viljandlaste abi. Seejuures ei pea majutust pakkuma tasuta – riik on selleks ette näinud ka rahalise toetuse. Kui tunnete, et saate majutust pakkuda, palume täita küsimus-

tiku, mis avaneb selle QR-koodi abil või lingilt bit.ly/3ImUZuG

Kõige kohta leiab rohkem infot Viljandi linna kodulehelt www.viljandi.ee/ukraina.

Toetagem Ukrainat ja üksteist sel keerulisel ajal! Koos saame üle kõigist raskustest!

Viljandi arvudes

* Maakonna näitajad

- Registreeritud elanikke: 16 621
- Sünde veebruaris: 7
- Registreeritud töötuid: 411
- Töötusprotsent: 5,5*
- Vabu töökohti: 160*
- Keskmise palk: 1304*

Allikad: Viljandi Linnavalitsus, Töötukassa, Statistikaamet

Väljaandja Viljandi Linnavalitsus, Linnu tänav 2, 71020 Viljandi. **Avalike suhete spetsialist** Maarja Evert, tel 5301 7750, e-post maarja.evert@viljandi.ee. **Trükitud** trükikojas Kroonpress.

Sotsiaalamet ootab energiatoetusi

Endiselt on võimalik esitada energiatoetuse taotlusi sotsiaalametis (Laidoneri plats 5a) ja läbi e-teenuste keskkonna. Toetust antakse perioodil 2021. aasta 1. septembrist kuni 2022. aasta 30. aprillini (kaasa arvatud) energia tarbimise kulude osaliseks katmiseks.

Toetust saab taotleda tagasiulatuvalt ühe või mitme kuu kohta taotleja soovi kohaselt. Praegu kehtiva korra järgi saab taotlusi esitada 2022. aasta 31. maini. Ka siis, kui riik kompenseerib osaliselt energiakulu, on võimalik väikese või keskmise sissetulekuga üksi elaval isikul või pere-

konnal saada läbi sotsiaalameti toetust 80 protsendi ulatuses energia koguhinna osast, mis ületab kuu keskmisena järgmisi väärtusi:

- 1) elekter 12 s/kWh;
- 2) gaas 49 eurot/MWh/4,9 s/kWh;
- 3) kaugküte 78 eurot/MWh (7,8 s/kWh), aga mitte vähem kui oli kaugkütte hind taotleja võrgupiirkonnas 2021. aasta jaanuari lõpu seisuga.

Teave: Gaide Mikkor, telefon 435 4761, 5368 2821, e-post gaide.mikkor@viljandi.ee ja Karin Kiis, telefon 435 4759, 528 3723, e-post karin.kiis@viljandi.ee.

Biojäätmete kompostri või kogumismahuti taotlemine

Alates tänasest, 21. märtsist on võimalik esitada taotlus oma majapidamisse biojäätmete kompostri või kogumismahuti saamiseks.

Selleks tuleb esitada taotlus e-keskkonnas Spoku, kuhu saab siseneda, valides linna kodulehelt e-teenused.

Taotleda on võimalik kas ainult kompostrit või kogumismahuti ning taotleja majapidamine peab olema liitunud korraldatud jätmeveoga.

Kompostrit on võimalik taotleda üksik- või kaksikelamule või kuni nelja korteriga elamule. Üksikelamu kohta on võimalik kasutusse saada üks komposter, kaksikelamu või kuni nelja korteriga korterelamu kohta kaks kompostrit.

Kogumismahuti on võimalik taotleda üksik- või kaksikelamule või korterelamule. Üksik- või kaksikelamule või kuni kaheksa korteriga elamu kasutusse on võimalik saada üks kogumismahuti, alates üheksa korteriga elamust kaks kogumismahuti ja üle 24 korteriga

elamule kolm kogumismahuti. Kogumismahuti on võimalik taotleda ka korteriühistul.

Pärast taotluse rahuldandmist esitatakse taotlejale ettepanek kompostri või kogumismahuti omaosaluse tasumiseks, misjärel saavad majapidamised selle enda omandisse. Kompostri omaosaluse summa on 4,38 eurot ning kogumismahuti puhul 13,30 eurot. Kui taotleja ei tasu omaosalust kahe kuu jooksul ettepaneku tegemisest, võetakse ettepanek tagasi ning taotleja kaotab õiguse inventari saamiseks. Kompostrite ja kogumismahutite üleandmise aeg ja koht teatatakse omaosaluse tasunutele e-kirja teel. Taotlemine lõpeb kompostrite ja kogumismahutite ammendumisel.

Taotlemisel tekkinud küsimuste korral saab pöörduda Viljandi Linnavalitsuse keskkonnaspetsialisti Villem Kutti poole telefonil 435 4718 või e-posti aadressil villem.kutti@viljandi.ee

Viljandi linna rahuloluküsitlus

Viljandi linna arengustrateegia 2035+ ning Viljandi linna arengukava ja eelarvestrateegia 2022–2028 koostamiseks on avatud 1. maini Viljandi linna rahuloluküsitlus. Küsitluse eesmärk on anda Viljandi linna elanikele võimalus hinnata seni tehtut ning kaasa rääkida, kuidas muuta linna paremaks.

Ootame kaasamõtlemist, millised on olulised lahendamist vajavad probleemid ja mida peaksime lähiaastatel ellu viima.

Küsitlus avaneb lisatud QR-koodi abil või lingil www.ankeet.ee/a/getowe.

Paberil küsitlusankeedid saab linnaraamatukogust, rae-kohast või helistades telefonil 435 4767.

Viljandi Linnavolikogu

Venemaa sõjalise agressiooniga Ukraina vastu kaasnevad mõjud ka Eestile ja Viljandile. Millised on teie nõuanded linlastele?

• Tõnu Juul,
Reformierakonna saadikurühma liige

• Marko Tiitus,
Isamaa saadikurühma esimees

• Helmut Hallemaa,
Keskerakonna saadikurühma esimees

• Juhan-Mart Salumäe,
Valimisliidu Sädamega Viljandis saadikurühma esimees

• Ando Kiviberg,
Erakonna Eesti 200 saadikurühma esimees

• Rein Suurkask,
EKRE saadikurühma esimees

Ukraina sattus 2014. aastal rünnaku alla, sest soovis Euroopa Liiduga ühineda. Taas algas relvastatud rünnak tänavu 24. veebruaril, sest jätkus ukrainlaste püüd saavutada õiguspärane koht Euroopa Liidus.

Praegu tunneme, kui tähtis on olla Euroopa Liidu ja NATO liikmesriik. Tundsiime hästi oma idanaabrit siis, kui pingutasime liitumise nimel. Nüüd näeme, milleks Venemaa võimeline on. Ajalooline slaavi kultuuriruum

Kuna sõjalise agressiooni üks peaesmärk on heidutus, hirmu ja paanika külvamine, siis on meie kui Eesti Vabariigi ja Viljandi linna kodanike esmane ülesanne säilitada rahu, arukus ja meelekindlus. Me ei tohi lasta end mõjutada provokatsioonidest sotsiaalmeedias ega ka omavahelistes suhetes.

Juba praegu on paljud inimesed ja ettevõtted andnud oma

Praegu on keeruline ja raske aeg, sest Ukraina sõda, julgeoleku-, ja pagulaskriis mõjutavad meidki. Lihtsa Eesti inimesena on vaid üks soov, et lõpeks see hullus, peatada sõda. Samme on teinud riik, Viljandi linnavolikogu ja -valitsus – paljud meistki. Iga väike asi on suur, iga panus loeb!

Oleme toetanud sõpruslinna Ternopili kaks korda 16 640 euroga. Igauks saab aga otse ise

Endise õpetajana soovitan Viljandi inimestele sama, mida kõigile õpilastele: usaldame neid, kes teemat valdavad. Mina usaldan neid inimesi, kes iga päev vastutavad meie turvalisuse eest.

Politsei, kaitseväge, Kaitseliit, Eesti diplomaadid – nemad teevad selle nimel iga päev tööd, et me saaksime rahuliku südamega uinuda. Ja nad on seda tööd

See, mis Ukrainas käimas, on Ukraina vabadussõda. Ei midagi vähemat. Me peame mõistma, et see sõda on kogu vaba maailma rahu ja õnneliku elu nimel. Seega ka meie hea ja turvalise Eesti kestmise nimel. Just see sõda paljastab, kui koletislik, ebainimlik ja kuri on Putini režiimi türannia. Mitte ükski teine kogemus ei selgita meile paremini, kui tähtis on meil kõigil vapralt Ukraina rahvast abistada kõigea, mis meie võimuses, et

Vene-Ukraina sõda on oht kogu Euroopale ja paneb suure surve alla liikmesriikide majanduselu. «Ohtu ei ole,» ütleb meie valitsus. Ohtu ei olnud ka Ukrainale 24. veebruarini. Seda enam peab Eesti riik valmis olema. Mitte ainult sõjalisel valmisolekul, vaid ka elanikkonna kaitseks.

Oleme lasknud end uinutada mõttel, et selline sõda, nagu oli teine maailmasõda, ei kordu enam kunagi. Unarusse on jae-

kaunite linnade ja rahvaga hävineb pommirahe all. Uskumatu häbiplakk, mida Venemaa enam maha ei pese.

Otseselt meie igapäevast elu mõjutavaks on saanud sõjapõgenikud. Nad suunduvad vabasse demokraatiasse. See näitab ukrainlaste valikuid ja tuleviku lootusi.

Viljandi linnavõimu ja viljandlaste püha kohus on leida parimad võimalused sõjapõgenike majutamiseks ja neile tuleviku-

panuse rahu saavutamiseks ja sõjas loodud haavade parandamiseks, olgu selleks siis rahalised annetused, humanitaarabi kogumine või valmisolek osutada abi sõjapõgenikele, ka neile, kes leiavad ajutist peavarju Viljandis. Inimlikkus, empaatia ja abivalmidus on keerulistel aegadel hindamatu väärtusega.

Iga linnakodanik peaks omandama elementaarsed teadmised

toetada. Linnavolikogus ühisavaldus. Valmis sõja eest põgenevate perede vastuvõtmiseks. Uurime abipakkumisi ja majutusvõimalusi, kogume eluruumide sisustamiseks esmavajalikke esemeid, mööblit, tööle on võetud kriisikoordinaator. Annetusi koguvad ka mitmed Eesti organisatsioonid. Toimime südamega toetust järgi!

Vajalik on säästlikkus, kokkuvõtteid. Riigiaparaat pole toimi-

hästi teinud. Eesti võib tunda end kaitstuna!

Ma näen üksjagu seda, kuidas mõni inimene võtab voli ühel päeval presenteerida end tervishoiuekspertina, siis julgeolekuekspertina ja kellena iganes. Ikka selleks, et endale tähelepanu tõmmata või tähelepanuvajadust rahuldada. Ainus, mida need inimesed külvavad, on segadus ja paanika.

aidata neil see koletu sõda võita. Kreml on ühemõtteliselt näidanud, et võidu korral ei piirdu nad Ukraina ja Valgevenega.

Kuidas meie siin Eestis ja oma armsas kodulinna peaksime talitama? Esiteks pole vaja asjata oma hinge ja südant murega koormata. Usume ukrainlaste vaprusesse ja teeme oma igapäevatoimetusi nii hästi, kui suudame – see kõik aitab.

Kui on jõudu ja võimalust, siis aitame ukrainlasi! Kas annetuse-

lootuse andmiseks. Linna kriisimeeskonna töö tulemusena on ootel mitu majutusasutust, mitukümmend vabatahtlikku majutusepakkujat ja linnale kuuluvad elamispiinad.

Eesti ja Viljandi on praegu turvaline elukeskkond. Pakume seda ukrainlastele, kellelt see viimastel nädalatel on vägivaldselt ära võetud. Euroopa peab olema ühtne. Konflikti laienemist saab vältida vaid juhul, kui demokraatlik maailm Ukrainas võidab!

ja oskused esmaabi, tuleohutuse ja evakutsiooni valdkonnas. Abiks võivad siinjuures olla erinevad tööriistad, näiteks mobiilirakendus «Ole valmis!». Oluline on soetada nädalane toiduvaru, olla valmis ajutisteks elektri- või liikluskatkestusteks.

Oluline on hoolitseda enda ja oma lähedaste vaimse tervise, heade suhete ning elurõõmu eest.

nud kiireimal võimalikul moel. Hea, et kriisi asus koordineerima politsei- ja piirivalveamet. Meie kohustus ja vastutus on hoida ära rahvuspõhised süüdistused ja rünnakud.

Koos saame teha kõik võimaliku ja enamgi. Ühisosa olemas. Me suudame hoida kokku küll! Tegutsesime kiiresti, koos, ühtselt – see on suurim väärtus ja saavutus. Aitäh kaaslinlastele!

Seetõttu ei soovigi ma kehasutada julgeolekuekspertidiks. Toetume neile, kes teemat valdavad ja kuulame nende soovitusi.

Kodanikult kodanikule soovitusena julgustan inimesi toetama ukrainlasi läbi Punase Risti ja teiste abistavate organisatsioonide.

Iga väiksemgi annetus on neile abiks!

tega või sõjapõgenike eest hoolitsedes. See kõik loeb. Ja usaldame oma riiki sel raskel ajal. Meie politseid, kaitseväge, päästjaid, aga ka haridus- ja meditsiinitöötajaid jne. Nad kõik oma ala asjatundjad ega vea kindlasti Eesti rahvast alt. Ja lõpetuseks – kõik me vajame sel murelikul ajal üksteise tuge ning head sõna. Hoidume tülistest ning hoiame kõvasti kokku, siis ei saa meie vastu vanakurat ka mitte!

teeninduse lahtiolekuaegu. Dokumentide uuendamisel ja vormistamisel tuli varuda kannatust ja aega. Praegu on tarvis ajutised dokumendid vormistada ka Eestis se saadud perele. Siinkohal kutsungi viljandlasi üles mõistvale suhtumisele. Oleme nüüdseks hoopis seninägemata ajastus. Loodan siiralt, et viljandlastel jätkub soovi ja tahet ka sellest kriisist terve mõistusega välja tulla. Tervist, edu ja ilusat kevadet!

Viljandi hansapäevad tulevad juuni algul taas

XXX Viljandi hansapäevad leiavad taas aset tavapäraselt suve algul, 3.–5. juunini. Juba saab soetada avaõhtu öökontserdi pileteid ning registreerida oma kohvik ka kohvikuõöle.

«Meil on väga hea meel teada anda, et Viljandi hansapäevad tulevad taas. Sel suvel saame pida hansapäevi juba 30. korda ning harjumuspäraselt juuni esimesel nädalavahetusel,» ütles linnapea Madis Timpson.

Varasuvised hansapäevad toovad Viljandisse kolm päeva vältava hansaajastust inspireeritud melu ja pidustustega linnafestivali. Külalastajaid ootavad kultuuriprogramm mitmel laval, suur hansa käsitöölaad, mõnused öökontserdid, loominguga täidetud Kunsttükikide tänav, erinevad spordivõistlused, elamus-terohke kohvikuõö ning palju tegevusi lastele ja noortele.

Hansapäevade kavale lisavad seekord värskust kontsert Viljandi järve rannas ja Jaani kirikus ning esimest korda on oma tegevuste ja kontsertidega külalastajatele avatud ka keskaja ala.

Ehkki hansapäevadeni on veel aega ja täpne programm alles koostamisel, saab plaane selleks tegema hakata juba praegu. Müügil on esimesed kontserdi-piletid ning alanud on ka registreerimine kohvikuõöle.

«Märtsi algusest on müügil hansapäevade avaõhtu öökontserdi «Hansapäevade öökontsert. Rita Ray» pääsmed. Kui on soov sellest kontserdist osa saada, siis on mõistlik piletid märtsikuu jooksul ära osta, sest märtsikuulisel eelmüügi perioodil on need saadaval oluliselt sood-

Ehkki hansapäevadeni on veel aega ja täpne programm alles koostamisel, tulid müügile juba esimesed kontserdi-piletid ning algas ka registreerimine kohvikuõöle.

samalt kui aprillis, vahetult enne hansapäevi või samal õhtul,» rääkis kontserdi korraldaja Jaanus Kukk ja lisas, et nimetatud kontsert on eriline ja tasub kindlasti kuulamist, sest lisaks Rita Ray suurepärasele muusikale saadab kontserti ka äge valgussõu ja kindlasti lisab elamusele võrtsi omanäoline kujundus. Rita Ray kontserdi piletid on müügil Piletilevis.

«Peagi tulevad müüki ka teise hansapäevade hilisõhtuse kontserdi pääsmed. 4. juuni õhtul on kõik oodatud Viljandi järve äärde osa saama kontserdist «Hansapäevade järvekonsert. Vaiko Epik ja Adeele». Oodata on mõ-

nusat suveõhtut kauni Viljandi järve kaldal ilusa muusikaga,» ütles Jaanus Kukk.

Pärast kaheaastast pausi leiab hansapäevade ajal taas aset ka kohvikuõö, kus kohalikud toiduentusiastid avavad väkkkohvikuid koos oma lemmikhõrgutiste ja külalislahkusega. Seekord on kõik toidugurmaanid, maitsete ja uute elamuste huvilised oodatud Kantreküla hoo-videsse, katustele, rõdulele ja terrassidele, et kostitada end hea toidu, muusika, kunsti, õpitubade ja teiste elamustega.

Kohvikuõöle oma kohvikuga osalema on oodatud eelkõige just Kantreküla piirkonna toi-

duentusiastid, et avada linna-rahvale oma hoove, rõdusid ja salasoppe. Samas on oodatud ka kaugemad tegijad, sest esimest korda avatakse üheks õhtuks kohvikuõö toiduala, kuhu oodatakse väkkkohvikuid ja -püstijalabaare ka mujalt.

Kohvikuõöl osalemiseks on tarvis täita ära registreerimisvorm oma visiooniga. Registreerimisvorm on aadressil <https://forms.gle/8upf7inpT6NWBa7FA>.

Ideid oodatakse 17. aprillini ja väljavalitutega võetakse ühendust enne 1. maid.

Lisainfo XXX Viljandi hansapäevade kohta leiab aadressilt <http://hansa.viljandi.ee>

Lapsepõlve seksuaal-vägivaldsest traumast kogemusnõustaja pilgu läbi

Foto: erakogu

Merike Tulp, MTÜ Eesti SV Tugigrupid kogemusnõustaja

Ajakirjanduses ja sotsiaalmeedias on üha rohkem juttu lapsepõlve seksuaalvõlgivalla teemadest. Inimesed muutuvad järjest julgemaks ja on valmis kirjeldama oma näo ja nimega lapsepõlves juhtunut. Samas on palju ka neid inimesi, kes selliseid lugusid ei loe ja pigem mõistavad avalikustaja hukka. Ei võeta aega, et mõtiskleda, mis siis ikkagi toimub. On neidki, kes tõemeeli usuvad, et see kõik on väljamõeldis. Siin võib mängida rolli inimeste liigne tundlikkus, kus mõeldakse, et sellistest juhtumitest ei peaks üldse rääkima.

Laste seksuaalne väärkohtlemine ei ole asjatult fookuses olev vägivaldaliik, vaid see on varjatuna aastakümneid sandistanud paljude meie laste ihu ja hinge. Valdkonna kogemusnõustajana olen kohtunud inimestega, kelle juhtumid on aset leidnud enam kui viiskümne aastat tagasi. Nende inimeste nägudes olevad kortsud ei tulene sünniaastast, vaid on märgid varajasest vananemisest, mis on seksuaal-traumaatilise lapsepõlve tagajärg. Taludes lapsepõlves pikalt kestnud alandust vaikides ja tundes väärkohtleja hirmutamist, inimene lõpuks murdub ja vajab abi.

Kogemusnõustaja ja talle oma loo rääkija on kaks võrdset inimest, kes on tundeid jagades siiralt osavõtlikud, ausad ja kuulavad teineteist, sest nende emotsioonid ning läbielamised on sarnased. Abivajaja kogeb, et ta pole ükski, et ta ei tunne valsti, et tema muret ei pisen data. Teda ei süüdistata, alandata ega mõisteta hukka. Talle on väga oluline, et tema jaoks on olemas teine sellesarnase kogemusega inimene, kes on piltlikult öeldes oma nutud ära nutnud, silmad kuivatanud ja eluga edasi läinud. Selline oma lugude avameelne jagamine ehk võrdne koostöösuhe äratav abivajajas lootust. Suureneb tõenäosus, et abivajaja suudab välja selgitada oma

toimetulekuressursid, sõlmida rahu minevikus juhtunuga ning suunata pilgu julgelt tulevikku. Kogemusnõustaja saab oma rolli ja pädevuse piires pakkuda nii emotsionaalset, sotsiaalset kui ka praktilist tuge.

Väga tihti ongi inimeses endas suured jõuallikad, et eluga edasi minna. Tal pole olnud varem julgust ja võimalust mitte kellelegi oma traumakogemusest rääkida. Protessi käigus selgub, kas kogemusnõustamine on ühekordne konsultatsioon, ühekordne vestlus, kogemuste jagamine või jääb kogemusnõustaja abivajaja kõrvale pikemaks ajaks.

Seksuaalvõlgivaldne lapsepõlvetrauma laastab nii ihu kui ka hinge. Harvad on juhtumid, kus inimene üheainsa kohtumise järel hakkab taas tuma või suudab iseseisvalt juhtunut analüüsides eluga edasi minna. Seksuaalvõlgivaldsest lapsepõlvetraumast tervenemise teekond on pikk protsess, mis võib kesta aastaid ja sageli vajab ka erinevate professionaalide kaasamist.

Seksuaalvõlgivaldse lapsepõlvkogemusega inimesi on meie hulgas palju ja eri vanuses. Tihti on nad abita jäänud, sest pole olnud julgust kuhugi pöörduda. Olles ise nii tugigrupi liige kui ka MTÜ Eesti SV Tugigrupid vabatahtlik kogemusnõustaja, julgustan lapsepõlve seksuaalvõlgivaldse traumakogemusega inimesi tugigruppide koordinaatoriga ühendust võtma ja tugigrupiga liituma. Infot saab aadressilt www.svtugigrupp.ee.

Seksuaalne väärkohtlemine lapsepõlves on trauma kogu eluks, aga igaühel meist on võimalik midagi ära teha, et lapsed kasvaksid turvaliselt suureks. Meil on võimalus ära hoida halb, vägivalda takistada, märgata ja abikäsi ulatada. Inimestena, kodanikena ja teekaaslastena on meil kõigil vastutus laste kasvukeskkonna ees. Rollist sõltumata peame lapsi kaitsma, aga ennekõike peame teadvustama, et seksuaalvõlgivald laste vastu on päriselt olemas.

Merike Tulp juhatab 6. aprillil kella 17.30–19 Viljandi Perepesas vestlusringi «Iga laps tahab kasvada turvaliselt suureks».

Vestlusringis osalemiseks tuleb registreeruda aadressil www.perepesa.ee, infot saab veebilehelt <https://www.perepesa.ee/subservice/vestlusring-iga-laps-tahab-kasvada-turvaliselt-suureks>.

Mida tehakse linnavalitsuses?

Foto: Kris Süld

DITMAR MARTINSON, linnavalitsuse liige

MIS ON TEIE ROLL LINNAVALITSUSE LIIKMENA?

Minu peamine roll linnavalitsuse liikmena on töötada läbi ning kujundada seisukoht eelnõudele ja otsustele, mis vajavad linnavalitsuse heakskiitu. Kuigi linnavalitsuse liikmed arutavad läbi kõik alates sotsiaalteemadest kuni planeeringuteni, kujunevad liikmete taustast tulenevalt siiski välja teatud jaotused. Minu puhul on rõhuasetus eelkõige tehnilistel teemadel: linnaruum, hooned, haldus, tehnoloogia. Samuti vähemal määral sündmustega seonduv. Nendest punktidest omakorda kooruvad juba muud tegevused nagu tööõu-pidamistel ja aruteludel osalemine jne. Samuti on uuel koalitsioonil uue asjana lisandunud fookuspiirkonnad linnas. Minul on selleks keskkliin. See tähendab, et lisaks üldiselt arengutega kursis olemisele jälgin ma tähelepanelikumalt keskklinna piirkonna küsimusi.

MILLEGA PEALE LINNAVALITSUSE TÖÖS OSALEMISE VEEL TEGELETE?

Kuigi linnavalitsuse tööga võiksin ilmselt ka kogu oma tööaja ära sisustada, siis hõivab see mu ajast siiski vaid umbes ühe või kaks päeva nädalas. Ülejäänud aeg läheb põhitööle, mis on ehituse ja automaatika valdkonnas. Lisaks on mul loomulikult pere ning eelnimetatust üle jääva aja sisustavad muud «hobid» ja kohustused nagu vana maja renoveerimine, Kaitseliit ja muud.

MIS TEIE VILJANDIS MEELDIB?

Armastus Viljandi vastu on ühest küljest kindlasti sisse programmeeritud, kuna olen siin sündinud ja kasvanud. Teisest küljest on raske ette kujutada teist kohta, kus tahaks nüüd ja praegu elada ja lapsi kasvutada. Linn on ühtviisi armas, aga ka väga praktiline. Meil on kõik olemas. Kõik on siinsamas. Tahad töötada innovaatilises ettevõttes? Palun! Meil on neid mitu. Tahad nautida kultuuri ja head kööki? Palun! Siin on sulle teater ja White Guide'i nimekirja kuuluv restoran siin samas nurga taga. Tahad minna uisutama? Palun! Järv on 500 meetrit sinna poole suunas ja uisuhall 500 meetrit teisele poole. Kui teised unistavad «15 minuti linnast», siis Viljandis on see olemas isegi ilma pingutamata. Me võikime vabalt olla ka 10 või 5 minuti linn.

Kultuuri- ja spordisündmused

Üritustest osavõtt on võimalik ainult täiesti tervetele inimestele, kes täidavad kõiki viirusevastaseid ettevaatusabinõusid!
Enne üritusele minekut tasub kindlasti üle kontrollida, kas see ikka toimub.

MÄRTS		
E 21	19.00 19.00	«Leskede kadunud maailm» <i>Ugala teater</i> Kogukonnakino: «Suveniir. II osa.» (Suurbritannia, 2021) <i>Forum Cinemas Centrum</i>
T 22	19.00	«Arst» <i>Ugala teater</i>
K 23	11.00 11.00 16.00 19.00	«Jälle need Lumejänessed» <i>Ugala teater</i> Pisipõnni tund <i>Viljandi linnaraamatukogu</i> Pipa lasteklubi <i>Viljandi linnaraamatukogu</i> Eesti meistrivõistlused käsipallis: Viljandi HC ja HC Kehra <i>Viljandi spordikeskus</i>
	19.00 19.00	«Kui sa tuled, too mul lilli» <i>Ugala teater</i> Kogukonnakino: «Nitram» (Austraalia, 2021) <i>Forum Cinemas Centrum</i>
	19.00	Priit Pius ja Kait Kall «Midagi ikka» <i>Ugala teater</i>
N 24	11.00 15.00	«Piruka magus põhi» <i>Ugala teater</i> Ükssarvikute uus kursus <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
R 25	17.00 18.30 19.00 19.00	Paastumaarjapäeva kontsert <i>Viljandi Jaani kirik</i> Ajaratta klubi peoõhtu <i>Sakala keskus</i> «Pärimusmuusika ait 14» <i>Pärimusmuusika ait</i> «Saja-aastane, kes hüppas aknast välja ja kadus» <i>Ugala teater</i>
L 26	17.00 17.00	«Arst» <i>Ugala teater</i> Eesti meistrivõistlused käsipallis: Viljandi HC ja Raasiku/Mistra <i>Viljandi spordikeskus</i>
	18.00	The Metropolitan Opera ooper «Don Carlos» <i>Forum Cinemas Centrum</i>

P 27	13.00	Eesti meistrivõistlused käsipallis, esiliiga: Viljandi SK/Pärnu vs. Põlva Arcwood <i>Viljandi spordikeskus</i>
	16.00	«Karu-Ott tahab magada» <i>Viljandi nukuteater</i>
E 28	19.00	Kogukonnakino ja Valner Valme kinokool: «Majakas» (USA, Kanada, 2019) <i>Forum Cinemas Centrum</i>
K 30	11.00 15.00	«Tuhkatriinu» <i>Ugala teater</i> Raamatute voltimise õpituba <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
N 31	11.00 12.00 15.00 16.00	Väikelaste laulu- ja mängutuba <i>Pärimusmuusika ait</i> Tite laulu- ja mängutuba <i>Pärimusmuusika ait</i> Ükssarvikute uus kursus <i>Viljandi linnaraamatukogu</i> Loeng «Tsaariaegsed õnnitluskaardid ERM-i kogudes» <i>Viljandi muuseum</i>
	19.00 19.00	«Ema» <i>Ugala teater</i> «Sume on öö» <i>Ugala teater</i>

APRILL		
R 01	19.00	«Leskede kadunud maailm» <i>Ugala teater</i>
L 02	10.00	LTK Sakala XXXVIII karikasari lauatenнисes <i>Viljandi spordikeskus</i>
	11.00	Minifestival «Loovuse loomus» <i>Pärimusmuusika keskus</i>
	17.00	«Surmkindlad asjad siin elus» <i>Ugala teater</i>
E 04	19.00	«Osnap» (Tallinna Linnateater) <i>Ugala teater</i>
T 05	11.00 11.30 13.00	«Vai-vai vaene Vargamäe» <i>Ugala teater</i> Esimese teispäeva klubi <i>Viljandi linnaraamatukogu</i> «Pal-tänava poisid» (VAT teater) <i>Sakala keskus</i>
	19.00	Märt Avandi <i>stand-up</i> «40» <i>Pärimusmuusika ait</i>
K 06	11.00	Pisipõnni tund <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>

	11.00 19.00	«Tuhkatriinu» <i>Ugala teater</i> Tantsumaja <i>Pärimusmuusika ait</i>
N 07	11.00 16.00	«Tuhkatriinu» <i>Ugala teater</i> Kuraatorituur näitusel ««Vana hea» tsaariaeg Viljandis» <i>Viljandi muuseum</i>
	17.00	Kohtumine Maarja Unduskiga «Ellen Niit. Heleda mõtte laast» <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
R 08	19.00	«Saja-aastane, kes hüppas aknast välja ja kadus» <i>Ugala teater</i>
	19.00	«Valged põdrad» <i>Ugala teater</i>
L 09	14.00 17.00	«Arst» <i>Ugala teater</i> «Triller» <i>Ugala teater</i>
E 11	19.00	Eesti MV jalgpallis, I liiga: Viljandi JK Tulevik ja FC Elva <i>Kunstmuruväljak</i>
T 12	16.00	Väärikate ülikool <i>Sakala keskus</i>
K 13	11.00 17.00	«Piruka magus põhi» <i>Ugala teater</i> Näituse «Muusikalised teekonnad» avamine ja kontsertkohtumine Jaan Elgulaga <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
N 14	11.00 12.00 18.00	Väikelaste laulu- ja mängutuba <i>Pärimusmuusika ait</i> Tite laulu- ja mängutuba <i>Pärimusmuusika ait</i> Künnipäevajooks ümber Viljandi järve <i>Viljandi linnastaadion</i>
	19.00	«Arst» <i>Ugala teater</i>
L 16	13.00	IV väikekandle festival <i>Pärimusmuusika ait</i>
	19.00	Kolme kandle tuur <i>Pärimusmuusika ait</i>
E 18	11.00	«Memme musi» (Viljandi laste- ja noorteteater Reky) <i>Sakala keskus</i>
	19.00 19.00	«Kuhu sa jäid?» <i>Ugala teater</i> «Suveöö unenägu», viimane etendus kodusaalis <i>Ugala teater</i>

Näitused

KONDASE KESKUS,

Pikk tänav 8

Avatud on Piret Mildebergi näitus «Urg ehk When I'm 64».

See on väga subjektiivne näitus ajast. 1967. aastal laulsid neli umbes 25-aastast noormeest Inglismaal lõbusalt laulu «When I'm 64». Ja üks kümneaastane tüdruk Eestimaal mõtles laulu ümisesdes, et see vanus on tema jaoks miljoni valgusaasta kaugusel.

«Aga ka valgusaastad lendavad (valguse kiirusel) ja täna, 22.02.2022, leian end 64. eluaastas. Tagasivaatena kadunud aegadele riputasin seintele 31 autoportreed aastatest 1974–2020, ümisesdes Inglismaa meeste 1976. aastal lauldud lugu,» räägib kunstnik.

Avatud on veel tekstiilikunstniku Tiina Puhkani näitus «Õnnelik aednik». Näitusel mõtiskleb kunstnik inimese ja aia suhte üle; aed kui sümbol ja aed kui koht, kus inimene loob loodusega kokkuleppeid. Siidimaalidel ja autoritehnikas töödel näeme läbitunnetatud aiakompositsioone, kus leiab nii tehnilist vilumust kui visuaalset ilu ja värvide harmooniat.

Tiina Puhkan on Eesti kunstiakadeemias gobelääni ja tekstiiliajaloo õppejõud, kelle tööd ehivad nii Tallinna Kaarli kui ka Jaani kiriku interjööre.

Lisaks on avatud Soome kunstniku Olavi Fellmanni näitus «Päästa kliima – graafilised arvamusd».

Fellmanni kunst on kantud ägedast protestimeelest ja looduse päästmise vaimust, selles avaldub lootus paremale tulevikule kui ka paremate poliitilistele valikutele. Teostel esinevad karikatuuri võtmes loodud tuntud isikud, mütoloolilised tegelased või loomad. Portreid toetavad tähelepanelikud, sage li ironiaga võrrestitatud tsitaadid või hüüdlauseid. Kunstniku meed

dium on autoritehnikas ökoloogiline graafika, mida iseloomustab ekspressionistlik väljenduslaad.

Fellmann on lõpetanud Helsingi ülikoolis kunstifilosoofia eriala ning esinenud oma töödega üle Euroopa.

LINNAGALERII,

Tallinna tänav 11/1

20. aprillini on avatud Peeter Ora näitus «Mu parim maal (ja teised pildid ka) – Peeter Ora juubelinäitus».

Näitus on oma olemuselt kaheosaline. Esimene pool väljapanekust hõlmab ülevaadet kunstniku rohkem kui kahekümneaastasest loometeest. Teine osa moodustub aga vaid selleks näituseks valminud 34-st lõuendist koosnevast seeriast, mis on maalitud unikaalses laseerivas autoritehnikas.

Niinimetatud tumeromantilisest võtmes loodud narratiivne piltjutustus ühendab endas nüüdisaegsete subkultuuride visuaalseid tsitaate XIX sajandi klassikalise romantismi vaimust kantud ideedega. Nõnda saab ühes ruumis tervikuks seotud kunstniku ajaline teekond ja loominguline kreedo.

RÜKI GALERII,

Tartu tänav 7c

26. märtsini on avatud Kaido Ole isikunäitus «Pealinna salat», kus saab näha valitud teoseid läbi kolme aastakümne.

Rüki galerii seintel on kunstniku maalid erinevatest aastakäikudest, alates ühest teiselt kursusel maalitud portreest kuni kõige viimasele, mis tehtud spetsiaalselt selle näituse jaoks.

«Retrospektiiv taskuformaadis, valitud laulud ainult ühel viinüütil, romaan riisiteral – absurdne, aga kutsuv, väljakutse, mis oma võimatuses seab kardid piirangud, aga ühtlasi vabandab välja pea kõik, ning ik-

kagi annab teatud ülevaate nii või teisiti,» kommenteerib Kaido Ole oma väljapanekut.

1. aprillist on avatud Juss Piho näitus «Ümbermäng», mis annab ülevaate kunstniku värskest loomingust.

Näitusel saab näha viimase kolme aasta jooksul valminud töid, sealhulgas ka päris uusi, esmaesitluseks olevaid teoseid. Juss Piho maalid on paljuskülgse läbi elatud sündmustest ja sõnadesse raskesti pandavatest fragmentidest, nii positiivsete kui ka negatiivsete tundmuste seostest. Lõpuni mitteseletatavatest situatsioonidest, inimeste omavahelistest aistingutest ja hetkedest. Alguses mittetähtsatenäivate detailide taasmee- nutustena kokkumängu otsimis-tega.

VILJANDI LINNARAAMATUKOGU,

Tallinna tänav 11/1

31. märtsini on trepigaleriis avatud näitus «Picturing America» ehk «Ameerikat kujutades».

Näitus annab ülevaate USA ajaloost läbi kunsti ja pakub loomingulisi viise uurida selle riigi ja rahva ajalugu ning ideaale. 40-pildiline kollektsioon kujutab eri ajastutel valminud taieid, mis jutustavad Ameerika lugu. Soov rääkida Ameerika lugu läbi tema kunsti inspireeriski USA riiklikku humanitaarteaduste toetusfondi (NEH) näitust looma.

«Ameerikat kujutades» aitab õpetada Ameerika ajalugu ja eksponeerib hoolikalt valitud meistriteoseid mitme sajandi pikkusest perioodist. Esindatud on kunstnikud alates esimestest Ameerika indiaanlaste käsitöölistest kuni maalikunstnike Mary Cassatti ja Thomas Hart Bentonini, fotograafide Walker Evansi ja Dorothea Lange'ini ning arhitektide Frank Lloyd Wrighti ja William van Alenini.

Samuti saab 31. märtsini 2. saali vitriinides vaadata mündinäitust.

Näitusel on mündid Tiia Leht-metsa kogust. Münte on kogu maailmast, aga kogust välja valitud on eksootilisemad ja atraktiivsemad eksemplarid. Enamik münte on pärit XX sajandist.

On nii käibemünte, aga palju ka juubelimünte eri teemadel (sport, kuulsused, linnad, floora ja fauna), eri kujundusega (näiteks värvimündid) ja omiette kategooria on numiskirjad – need on eri riikide ümbrikud, kus peal selle riigi mark, münt ja tutvustav pilt.

1. aprillil avatakse trepigaleriis Virág Dóczy näitus «Isikueetika».

Virág Dóczy abstraktsete muinasjutuliste kunstiteoste eesmärk on viia vaataja teadlikult tagasi unistuste maailma, täies erinevaid kujutluspilte ja saladuslikkust. Maalidel peegelduvad mitmesugused hingeseisundid, kujutlusvõimele lisab hoo- gu eri tehnikate kasutamine. Virági huvitab, kui võrd suudame muuta oma mõtteviisi ja sellest lähtuvalt ka oma elu või on kõik täiesti ette määratud. Kui palju võime mängida oma mõtetega ja seeläbi ka hingeseisunditega?

1. aprillist avatakse Ameerika teabepunktis MTÜ Mondo rändnäitus «Muusikalised teekon- nad».

Rändnäitusel «Muusikalised teekonnad» on interaktiivne muusikaline sein, mille eesmärk on tutvustada popmuusika arengut inimeste rände perspektiivist. Sein koosneb kolmest osast. Külasterjal on võimalik tutvuda muusikastiilide genealoogiaga, kuulata tahvelarvutitest muusikanäiteid ning lugeda stiilide ja nende arengu kohta seoses inimeste rändega ning vedada magnetiseeritud kaardil nööridega erinevate muusikastiilide rändeteekondi.

4. aprillist saab 3. saalis vaadata illustatsiooni näitust «Moosipai».

Näitusel on kunstnik Katrin Seervald-Kiviselja akvarellid ja illustatsioonid Aimar Selleri lasteluuleraamatule «Moosipai».

VILJANDI MUUSEUM,

Laidoneri plats 10

9. aprillini on avatud näitus ««Vana hea» tsaariaeg Viljandis».

Peamiselt fotodel põhinev väljapanek püüab anda ettekujutuse elust Viljandis ajavahemikus XIX sajandi viimasest veerandist kuni aastani 1917.

Näituse teksti koostas muuseumi teadusdirektor Ain-Andris Vislapuu, fotod töötles ja stendid kujundas tehnikaspetsialist Herki Helves. Kaasa aitasid muuseumi kuraatorid.

12. aprillist on avatud näitus 2021. aasta loodusfotovõistluse «Vereta jaht» parimatest piltidest.

Näitus on avatud 18. juunini. Näitusel saab uudistada nii kevadel kaamerasse talletatud parimaid hetki fotograafi meelepärases piirkonnas kui septembri eelviimasel nädalavahe- tusel toimunud ühiselt foto- võistlusest, mil jäädvustati Viljandimaale omaseid liike ja maastikke Alam-Pedja looduskaitsealal ja Võrtsjärve ümbruses.

5. aprillist on muuseumi teisel korrusel avatud fotonäitus «Viljandimaa hobipiltnik Oskar Kivisid ja tema fotod».

Pildirännak viib meid tagasi aega, mil Eesti oli esimest korda vaba. Näitus on avatud 28. maini.

GALERII IMAGI,

Tartu tänav 80b

Kultuuriantropoloogi ja kunsti- kolleksionääri R. Paul Firnha-

beri kodugalerii ootab huvilisi, kellel palutakse helistada ette telefonil 5367 7566. Info: <http://www.thegalerii.com/>.

ENN PÖLDROOSI ERAMUUSEUM,

Lossi tänav 2

Eesti maalikunsti *grand old man* Enn Põldroosile ja näitleja Rita Raavele kuuluv, 2014. aastal loodud mittetulunduslik kunsti- muuseum.

Vahetuvad väljapanekud tutvustavad Enn Põldroosi maali- loomingut. Muuseumi võimal- das Viljandis avada Enn Põld- roosile 2013. aastal antud va- bariiklik elutöö preemia. Era- muuseum on avatud tähtsama- te ülelinnaliste suurürituste ajal.

Avatud laupäeviti kella 12–18, teistel aegadel kokkuleppel Kondase keskusega (tel 433 3986).

PAULUSE KIRIK

Kiriku tänav 3

Koguduse kantselei on ava- tud teispäevast reedeni kella 10–15 ning pühapäe- viti tund enne ja pärast ju- malateenistust. Igal pühapäeval kell 11 ju- malateenistus armulauaga.

JAANI KIRIK

Pikk tänav 6

Koguduse kantselei on ava- tud esmapäeviti ja kolma- päeviti kella 10–15, teisi- päeviti ja neljapäeviti kella 13–18. Igal pühapäeval kell 11 ju- malateenistus armulauaga.

VILJANDI BAPTISTI KIRIK

Maramaa puistee 1a

Igal pühapäeval kell 11 ju- malateenistus.